

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ-ΚΑΛΕΣΜΑ

Σεπτέμβριος 2010

Συναδέλφισσες, συνάδελφοι

Μέσα στο ομιχλώδες τοπίο της χώρας των θαυμάτων-που γρήγορα αποδείχθηκε εφήμερη πλάνη, αφού το δαιμόνιο της φυλής δεν έκανε πάλι το θαύμα του- τη στιγμή που η διεθνής οικονομική κρίση βρίσκεται στην αποκορύφωσή της, πληθαίνουν οι υποστηρικτές της άποψης ότι επιβάλλεται η ουσιαστική μεταρρύθμιση και ο εκσυγχρονισμός των δομών της ελληνικής κοινωνίας.

Ωστόσο η «μεταρρύθμιση» ήταν κάποτε μια λέξη κλειδί της «σοσιαλδημοκρατικής αναδιανεμητικής πολιτικής»: τώρα, το νεοφιλελεύθερο μοντέλο διακυβέρνησης κατάφερε να την μετατρέψει από έκφραση κοινωνικής πολιτικής για ένα ευρύ φάσμα «κοινωνικά αδυνάτων», σε μια λέξη που προκαλεί αποστροφή και τρόμο, περικοπές και ακρωτηριασμούς των κρατικών δαπανών και των «κεκτημένων δικαιωμάτων», αύξηση της αδικίας, νέα προλεταριοποίηση, προς χάριν της παγκοσμιοποιημένης οικονομικής ανταγωνιστικότητας.

Στην πραγματικότητα, η δημιουργία ενός ενιαίου και ομοιογενούς οικονομικού χώρου όπου η κίνηση των κεφαλαίων και των εμπορευμάτων θα είναι απρόσκοπτη, ήταν πάντα η κρυφή ουτοπία μιας κάστας επίλεκτων οικονομολόγων με διεύθυνση εργασίας στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου, τη Διεθνή Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Όμως, η αναμενόμενη μεγέθυνση της παγκόσμιας οικονομίας λόγω της απελευθέρωσης των αγορών, που μοιραία θα συμπαρέσυρε όπως η παλίρροια προς τα πάνω όλους, πλούσιους και φτωχούς, τώρα μοιάζει με ψευδαίσθηση.

Κι επειδή η παγκοσμιοποίηση έχει γεύση επεκτατικής εθνικής πολιτικής των πλουσίων αυτού του κόσμου, ήλθε «Η Συναίνεση της Ουάσινγκτον» (η επιβολή του Αμερικανικού μοντέλου σε παγκόσμια κλίμακα) -όρος εξαιρετικά εύηχος- ως ιδεολογικό εποικοδόμημα, για να νομιμοποιήσει τη χρήση κάθε δέσμης μέτρων νεοφιλελεύθερης εμπνεύσεως: «Shock Therapy» είναι το αγγλοσαξονικό «ιδεόλεκτο», που αντιστοιχεί σε συνταγές και θεραπείες, δήθεν θεσμικών αδυναμιών, στις οποίες υποβάλλονται οι κλειστές οικονομίες των φτωχών χωρών, όπως η ελληνική, που αποδεικνύονται λιγότερο δεκτικές απ' ό,τι αναμενόταν, προκειμένου να μεταμορφωθούν σε δυτικού τύπου ανοικτές αγορές. *«θέλετε δάνειο για να πληρώσετε τους τόκους των χρεών που συσσωρεύσατε την εποχή των παχιών αναπτυξιακών αγελάδων; Το μόνο εύκολο. Μόνο που πρέπει και εσείς να περικόψετε τις δημόσιες δαπάνες, να εξισορροπήσετε τον προϋπολογισμό σας, να μειώσετε τη φορολόγηση των επιχειρήσεων και να τις απαλλάξετε από κανόνες και περιορισμούς, να απορρυθμίσετε τις εργασιακές σχέσεις, να πουλήσετε σε ιδιώτες τις δημόσιες επιχειρήσεις σας, να ελευθερώσετε τις χρηματαγορές σας».*

Όμως, ο νεοφιλελεύθερος δεκάλογος έκανε τα κεφάλαια άπιαστα και φευγαλέα. Αυτό όμως γίνεται ορατό, όχι όταν τα ξένα καιροσκοπικά κεφάλαια εισρέουν σε μια χώρα, αλλά όταν την εγκαταλείπουν «πατείς με πατώ σε» (πρόσφατο παράδειγμα η Ελλάδα), μέσα στον πανικό τους μη τα χάσουν. Έτσι κατέρρευσε η οικονομία στο Μεξικό το 1994, στην Αργεντινή το 2002 και σε πολλές άλλες αναδυόμενες αγορές των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών. Αυτοί είναι οι όροι του νέου παιγνιδιού· η νέα κατηγορική προσταγή, αυτή της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποιημένης οικονομίας.

Τη σκυτάλη τώρα πήραμε «Εμείς». Κι αυτό γιατί, η γενικευμένη φιλελευθεροποίηση των αγορών αποδείχθηκε ένας μύθος, ένα «πουκάμισο αδειανό», επηρεάζοντας τις αναπτυξιακές προοπτικές φτωχότερων χωρών, όπως η χώρα μας.

Όμως, τι απέγινε άραγε η φιλολαϊκή ατζέντα της προεκλογικής εκστρατείας του ΠΑΣΟΚ; γιατί η εκούσια αποστασιοποίησή του από το λαό, αλλά και από τη διαχρονική σοσιαλιστική του θεματολογία: κοινωνική προστασία και κοινωνική ασφάλεια, κοινωνική συνοχή ως βασικό χρέος της κρατικής μέριμνας;

Δυστυχώς, προϊόντος του χρόνου, το σοσιαλ-φιλελεύθερο ΠΑΣΟΚ προσαρμόζεται στο περιβάλλον «έκλειψης της

πολιτικής» που ορίζει τον σύγχρονο κόσμο. Η δικαιοδοσία της πολιτικής πάνω στην οικονομία, δηλαδή το μεγάλο διακυβέυμα της πολιτικής, αυτή η πολιτική που επιδρά και αλλάζει τα πράγματα και μαζί τη ζωή μας, έχει προ πολλού εξοβελιστεί και έχει μετατραπεί σε διαχείριση πραγμάτων και όχι ανθρωπίνων σχέσεων· έχει μεταλλαχθεί σε μια κατάσταση που οι νεοφιλελεύθεροι οραματίστηκαν και περιέγραψαν ως το τέλος της ιστορίας, εννοώντας βεβαίως το τέλος της πολιτικής και την επικράτηση του αιώνιου παραδείσου της ελεύθερης αγοράς. Η λέξη που συμπυκνώνει το νέο πνεύμα της εποχής είναι «διακυβέρνηση». Λίγο από κυβέρνηση, αλλά το λιγότερο δυνατό. Στο πλαίσιο αυτής της ρητορικής επαναπροσδιορίζονται οι λειτουργίες του κράτους, τη λελογισμένη παρέμβαση του οποίου «πρέπει τώρα να επιζητούμε», αφού δεν υπερασπίζεται πλέον συγκεκριμένα συλλογικά συμφέροντα, τους μη-προνομιούχους, αλλά ιδιωτικές διαδρομές.

Συναδέλφισσες, συνάδελφοι

Εξαιτίας της παρατεταμένης οικονομικής κρίσης, αρχίζει να εκφράζεται ευρύτερα η αγανάκτηση για την ανορθολογικότητα της λειτουργίας του πολιτικού μας συστήματος. Με τον εύγλωττο τίτλο «Ευρω-τελευταίοι» υποδηλώνεται η ανυπαρξία οικονομικής ανάπτυξης και κοινωνικού εκσυγχρονισμού, η γραφειοκρατία, ο παλαιοκομματισμός, η διαφθορά και η αναποτελεσματικότητα, η αναξιοκρατία και το ρουσφέτι στις καθημερινές επαφές, γεγονότα που τελικά υποβαθμίζουν την ποιότητα της δημοκρατίας. Σε κάθε επίσημη, τυπική και ορθολογικά συντεταγμένη σφαίρα της κοινωνικής ζωής αντιστοιχεί και μια άτυπη ανορθολογική: παιδεία/παρα-παιδεία, υγεία/παρα-υγεία οικονομία/παρα-οικονομία, κ.ο.κ.

Τούτων δοθέντων προκύπτει ότι, οι ανορθολογικοί και ανεπίσημοι τρόποι που σχετίζονται με την αναποτελεσματική διακυβέρνηση και τη διαφθορά καλύπτουν ολόκληρο το φάσμα της κοινωνικής λειτουργίας, ενώ η λογοδοσία και η δέσμευση στην επιλογή κανόνων συμπεριφοράς τόσο της συλλογικής όσο και της ατομικής παραμένουν σήμερα ζητούμενα.

Στο ίδιο μήκος κύματος, το σύστημα απονομής δικαιοσύνης στην Ελλάδα τελεί υπό κατάρρευση. Η Δικαιοσύνη, ως εγγυήτρια δικαιωμάτων και ελευθεριών, ως τιμωρός των εγκλημάτων διαφθοράς και θεμέλιο του κράτους δικαίου, βρίσκεται σε μια διαρκή κρίση, που τα τελευταία κυρίως χρόνια έχει κορυφωθεί. Τα στοιχεία από τις εκκρεμείς υποθέσεις είναι τρομακτικά: Οι Έλληνες πολίτες δέσμοι γραφειοκρατικών διαδικασιών, παρακινούμενοι από μια ιδιότυπη δικομανία που τους οδηγεί να καταθέτουν 350.000 μηνύσεις ετησίως μόνο στην Αθήνα, προσπαθούν, μάταια σήμερα, να βρουν το δίκιο τους. Για να συμβεί αυτό, χρειάζεται να περιμένουν 2-5 χρόνια, προκειμένου να τους οριστεί δικάσιμος για πρώτη φορά, και συνολικά 6-8 χρόνια προκειμένου να βγει εφετειακή απόφαση σε σοβαρές υποθέσεις κακουργημάτων.

Αναμφίβολα, η εισαγωγή τεχνολογιών αιχμής, αλλά και καινοτόμοι θεσμοί, όπως ο ποινικός συμβιβασμός στα κακουργήματα με οικονομικό αντικείμενο, που διαπράττονται χωρίς βία, η διαμεσολάβηση ανεξάρτητων διαιτητών στις αστικές και εμπορικές υποθέσεις και η άμεση προσφυγή στο ΣΤΕ για μείζονος σημασίας υποθέσεις, είναι μέτρα που κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση. Ωστόσο, το «σημείο ισορροπίας» που θα έχει εξαιρετικά ευεργετικές επιπτώσεις στην ταχύτητα αλλά και την ποιότητα απονομής της δικαιοσύνης, πρέπει επιτακτικά να αναζητηθεί στην αποκέντρωση, αλλά και την ταυτόχρονη στελέχωση των δικαστηρίων και των γραμματειών με δικαστικούς λειτουργούς και δικαστικούς υπαλλήλους, στην λειτουργική κτιριακή υποδομή, στην ψηφιοποίηση των αρχείων, στην ηλεκτρονική κατάθεση δικογράφου και έκδοσης πιστοποιητικών και στην ηχοποίηση/αποηχοποίηση των πολιτικών και ποινικών διαδικασιών.

Συναδέλφισσες, συνάδελφοι

Σε συνθήκες καταναλωτικού ηδονισμού, ατομικιστικού εγωισμού, αλλά και καταγραφής ενός «συνδρόμου πολιτικού και

κομματικού κυνισμού»-προσανατολισμοί που αναπτύσσονται σε βάρος μορφών συλλογικότητας και αλληλεγγύης- το συνδικαλιστικό μας κίνημα «μοιάζει με ένα σκύλο που γαβγίζει το φεγγάρι».

Η κρίση του πολιτικού συστήματος και των αντιπροσωπευτικών θεσμών αντανακλάται και στα συνδικαλιστικά δρώμενα του κλάδου μας, αφού η ΟΔΥΕ πρωτίστως, αλλά και ο ΣΔΥΑ δευτερευόντως διακατέχονται από το μεσσιανικό δόγμα της καρτερίας. Κι αυτό γιατί, οι παραδοσιακές συνιστώσες που εκφράζονται μέσα από το πολιτικό σύστημα των κομμάτων και του συνδικαλισμού που ελέγχουν, είναι συγκεντρωτικές, συμβιβασμένες και με καθεστωτική νοοτροπία, αδυνατώντας να δώσουν μια προοπτική διεξόδου στα προβλήματά μας.

Συνεπώς, το πρόταγμα της οριζόντιας κοινωνικής οργάνωσης και δράσης μέσα στην οποία κατοικοεδρεύουν κοινοτικές αντιλήψεις δημοκρατίας(Γενικές Συνελεύσεις, Δημοψηφίσματα, Πικετοφορίες, κοινή δράση με τα κοινωνικά κινήματα, τους συλλόγους φοιτητών, τους ανέργους κ.α.), θα προωθήσει τα αποκεντρωμένα πρωτοβάθμια σωματεία βάσης, ως βασικά κύτταρα δράσης, σε μια συμμετοχική, αυτοδιαχειριζόμενη και αυτόνομη λειτουργία προς όφελος των εργαζομένων.

Επειδή στην οριζόντια συναπόφαση βρίσκεται ο κατάλληλος συνδυασμός εξουσίας, υπευθυνότητας και αυτενέργειας, θα πρέπει να αναδιαρθρώσουμε την εσωτερική μας οργάνωση αναπτύσσοντας τη συλλογική μας δράση με νέους όρους: Αποπροσωποποίηση και αποπαραταξιοποίηση σε όλα τα κλαδικά συνδικαλιστικά όργανα. Συγκεκριμένα: Ενιαίο ψηφοδέλτιο Δικαστικών Υπαλλήλων, Μείωση της θητείας του Δ.Σ του ΣΔΥΑ, Εισαγωγή καινοτόμων κανονιστικών ρυθμίσεων στη δομή του Συνδικαλιστικού κινήματος, προσαρμοσμένων στην αρχή της ανανέωσης, της ανακλητότητας, της προσωρινότητας, της λογοδοσίας και της εκ περιτροπής εναλλαγής.

Συναδέλφισσες, συνάδελφοι

Το 'καλύτερο μέλλον' δεν είναι πλέον στην αιχμή κανενός συλλογικού προτάγματος: ο νεοπροοδευτισμός αποσυνδέθηκε του κολλεκτιβισμού. Όμως, μόνο οι δια-συμμετοχικές δράσεις αναπτύσσουν σχέσεις εμπιστοσύνης και αμοιβαιότητας. Μέσα από την επανεπίνοηση του πολιτικού-τη σκέψη και τη δράση- οφείλουμε να αναζητήσουμε το σύνολο των εν ενεργεία ή των εν δυνάμει πόρων που δύνανται να αντληθούν από τις κοινές συμμετοχές, προκειμένου να επιβάλουμε στο μέλλον μέτρα και πολιτικές με κοινωνικό περιεχόμενο.-

Με την ελπίδα πως οι παραπάνω σκέψεις εκφράζουν την πλειοψηφία...

Ο υπογράφων Νίκος Πατεράκης